

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Secunda secundae Summa Theologiae

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

2 vtrum donum consilij respondeat virtuti prudentiæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72772](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-72772)

¶ Super Questionis
quoniam & se-
cundum Articulum
secundum.

ARTICVLVS II.

Vtrum donum consilij respondeat
virtuti prudentiae,

¶ dicit. q.
1. art. 2. cor.
Eccl. 35.
q. 2. art. 4.
q. 4. art. 2.
cor.

* Cap. 7. in-
ter med. &
finem illius.
¶ 1. 2. q. 68.
art. 8.

I N articulo 2. ad-
verte, quod dona
aliter respondent vir-
tuti theologicae, &
aliter virtuti morali. Nam dona me-
dium tenet locum
inter theologicas, &
moralles virtutes :
sunt enim nobilio-
ra moralibus ; sed
theologice iunt no-
biliores ipsi, ut ex
supradictis patet ; &
propterea theologi-
cas virtutibus respon-
dent quasi organa,
moralibus autem qua-
si forme. Et ad hoc
infringendum author
in tractatu hic de prae-
denta, quae primum
tenet in moralibus
locum, affigando et
dem donum, non
concludit, quod re-
spondet prudentiae similitudine, & abso-
lute : sed addidit, si-
cuit adiuuans, & per-
ficiens.

¶ 9. art. 3.
q. 17. art. 8.
¶ Art. præc.

A D SECUNDVM sic proceditur.
¶ Videtur, quod donum cōsi-
lī non respondeat conuenienter
virtuti prudentiae. Inferius. in
suo supremo attigit id, quod est
superius, ut patet per Dion. 7. cap.
de* Diui. nom. sicut homo attin-
git angelum secundum intellectū ;
sed virtus cardinalis est inferior do-
no, ut supra habitu est. Cū ergo
consilium sit primus, & insimus
actus prudentiae, supremus autem
actus eius est p̄cipere, medius aut
indicare, vñ quod donum respon-
dens prudentiae nō sit consilium,
sed magis iudicium, vel præceptū.

¶ 2 Præt. Vni virtuti insufficienter
auxiliū præbetur per vñ donū,
quia quanto aliquid est superius,
tāto est magis vñitū, vt probatur
in lib. de Caus. sed prudentia auxiliū
præbetur per donū scientiae,
qua nō solum est speculativa,
sed etiam practica, vt supra habi-
tum est, ergo donum cōsilī nō
respondeat virtuti prudentiae.

¶ 3 Præt. Ad prudentiam proprie pertinet dirigere,
vt supra habitum est, sed ad donū consilii pertinet,
quod homo dirigatur a Deo, sicut dictum est, ergo
donum consilii non pertinet ad virtutem prudentiae.

S E D CONTRA est, quia donum consilii est circa ea,
qua sunt agenda propter finem : sed circa haec est
etiam prudentia. ergo sibi invenitum correspondit.

R E S P O N S U M. Dicendum, quod dicendum in
curia cōsilī dicitur, cuius de gēis præ-
tinuisse in certamine vel nō obtinuerit.

R E S P O N S U M. Dicendum, quod dicendum in
curia Spirituſanti ad hoc pertinet, quod
nationalis moueatur Deo. Circa motus
humanae mentis a Deo, duo consideran-
tū quidem, quod alia est dispositio
mō, dum mouetur, & alia dū inven-
tū. Et quidem quando mouens est
più mouendi, cessante mouet aetate
super mobile, quod iam periret ad terram
cut domus postquam edificata est, mo-
viterius ab ædificatore : sed quando mo-
solum est causa mouendi, sed etiam mo-
riforma, ad quam est motus, tunc non
mouentis etiam post adoptionem formam
illuminata erit etiam postquam illa
hoc modo Deus causat in nobis inno-
gnitionem, non solum quando præ-
ledet etiam quandiu in eis perferatur, in
actionem agendorum cauult Deus in deca-
si in ignorantibus, sed quasi continuam
gnitionem eorum, qua agentia sunt mem-
brum, qua beati, vel angeli, vel homines mo-
scunt, qua nō sunt de essentiā, etiam
ad gubernationem renī faciunt, et
uidentiam. Et quantū ad hoc ei aliud
scilicet q̄ mens beatiori mouetur dicitur. De
ter mens uiatorū. Nam mens uiatorū
Deo in agendis per hoc, quod ledet in
tationis in eis precedens. In membra
circa ea, qua non cognoscunt, et similes
qua etiā angeli purgantur, secundum Do-
cēt hier. Non autem procedit in in-
itationis, sed simplex conuersio ad Deum
est Deū cōsilere, sicut Aug. dicit. Aug. 1. 1. 1.
teram, quod angeli de interiorib[us] Dei
lunt. Vnde & instruō, qua fieri
struuntur, consilium dicitur. Et secundum

Art. præc.
& 1. 2. q. 68.
art. 2.

Dicitur.

A D PRIMVM ergo dicendum, quod iudicare &
præcipere non est motus, sed mouentur. Et quia in do-
nis Spirituſancti mens humana nō se habet, vt mo-
uens, sed magis vt mota, vt supra dictū est, inde est,
quod non sunt conueniens, quod donum correspon-
dens prudentiae, præceptum diceretur, vel iudicium,
sed consilium, per quod potest significari motio
mentis consiliale ab alio consilante.

A D SECUNDVM dicendum, quod scientiae do-
num non directe respondet prudentiae, cum sit in
speculativis, sed secundum quandam extensionem
eam adiuuat. Donum autem consilii directe respon-
det prudentiae, sicut circa eadem existens.

A D TERTIUM dicendum, quod mouens motum
ex hoc, quod mouetur, mouet. Vnde mens humana
ex hoc ipso, quod dirigatur a Spirituſancto, sit
potens dirigere se, & alios.

ARTICVLVS III.

Vtrum donum consilij maneat
ab in patria in patria.

A D TERTIUM sic proceditur.
¶ Videtur, q̄ donum cōsilī
non maneat in patria. Conflūn-
enim est eorum, qua sunt agenda
propter finem: sed in patria nihil
erit agendum propter finē, quia
ibi homines vtrio fine poterit,
ergo in patria nō donū cōsilī.

¶ Præt. Consilium, habitatione
importat. In his enim, que man-
festa sunt, ridiculum est consilia-
ri, sicut patet per Philo 1. 3.

Ethi. in patria autem tolletur om-
nis dubitatio. ergo in patria non
est consilium.

¶ Præt. In patria sancti maxime
Deo conformatū, secundum il-
lud 1. Ioan. 3. Cum apparuerit, si
miles ei erimus: sed Deo non co-
uenit consilium, secundum illud
Ro. 11. Quis consilium eius fuit:
ergo etiā neque sancti in patria
competit donum consilii.

H E S T R A CONTRA est, quod Greg. dicit
vnus cuiusq[ue] gentis vel cuiusvel non
curia cōsilī dicitur, cuius de gēis præ-
tinuisse in certamine vel nō obtinuerit.

R E S P O N S U M. Dicendum, quod dicendum in
curia Spirituſanti ad hoc pertinet, quod
nationalis moueatur Deo. Circa motus
humanae mentis a Deo, duo consideran-

tū quidem, quod alia est dispositio
mō, dum mouetur, & alia dū inven-
tū. Et quidem quando mouens est
più mouendi, cessante mouet aetate
super mobile, quod iam periret ad terram
cut domus postquam edificata est, mo-
viterius ab ædificatore : sed quando mo-
solum est causa mouendi, sed etiam mo-
riforma, ad quam est motus, tunc non
mouentis etiam post adoptionem formam
illuminata erit etiam postquam illa
hoc modo Deus causat in nobis inno-
gnitionem, non solum quando præ-
ledet etiam quandiu in eis perferatur, in
actionem agendorum cauult Deus in deca-
si in ignorantibus, sed quasi continuam
gnitionem eorum, qua agentia sunt mem-
brum, qua beati, vel angeli, vel homines mo-
scunt, qua nō sunt de essentiā, etiam
ad gubernationem renī faciunt, et
uidentiam. Et quantū ad hoc ei aliud
scilicet q̄ mens beatiori mouetur dicitur. De
ter mens uiatorū. Nam mens uiatorū
Deo in agendis per hoc, quod ledet in
tationis in eis precedens. In membra
circa ea, qua non cognoscunt, et similes
qua etiā angeli purgantur, secundum Do-
cēt hier. Non autem procedit in in-
itationis, sed simplex conuersio ad Deum
est Deū cōsilere, sicut Aug. 1. 1. 1.
teram, quod angeli de interiorib[us] Dei
lunt. Vnde & instruō, qua fieri
struuntur, consilium dicitur. Et secundum